

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. V. H. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

Президент заявляє, що готов кандидувати вчетверте

Губернатор Еліс Арнал з Джорджії відбув одногодинну розмову з президентом Рузвелтом у Вашингтоні в четвер 22. червня б. р., а після розмови сповістив газетярів, що Рузвелт виявив готовість кандидувати вчетверте на становище президента Злучених Держав при осінніх виборах. Очевидно, це залежатиме від цього, чи Демократична Партія поставить його кандидатом, переповідав Арнал. Досі до-

магалися від Рузвелта четвертої кандидатури лише одиниці й організації, а про нього ходили лише чутки, що він готовий кандидувати. Оце є перша вістка від самого Рузвелта про його наставлення до поновної кандидатури. — Від себе додав ще Арнал, що віцепрезидент Волес теж буде поставлений поновно кандидатом, і, як і Рузвелт, вибраний поновно.

ДЕСЯТЬ МИРОВИХ ЗАСАД ПЕРЕДОВИХ АМЕРИКАНЦІВ.

55 сенаторів, конгресменів, суддів, губернаторів, та інших визначних американців видали з будинку вашингтонського Капітолю комунікат із з'ясуванням підставових засад, на яких, на їх думку, повинен опертися всесвітній мир. Ці підстави такі: 1. Розброєння держав Осі й інших агресивних держав; 2. Утримання міжнародної влади для недопущення свіжої агресії; 3. Справедливе трактування держав Осі й інших нападаючих держав; 4. Втримування установи для вирішення міжнародних спорів; 5. Втримування узброєного стану переможними Аліянтами; 6. Запевнення більшої свободи народам вчасі миру; 7. Взаємна допомога між державами, особливо для слабших; 8. Міжнародна співпраця, особливо для поправки на всіх ділянках людського життя; 9. Окрема співпраця по війні Злучених Держав, Великої Британії, Росії й Китаю з іншими Об'єднаними Державами; 10. Міжнародна організація на широких і добровільних підставах. — Із голосів різних відповідальних осіб про ці засади замітний голос сенатора Г. Бола, який сказав: „Самий факт, що в Америці ми досягнули таку згоду над мировими цілями, є заохочуючий. Найближчим нашим завданням є довести до цього, щоб наш уряд виконав ці засади і постарався, щоб кожна з цих засад приймалася“.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ МІКОЛАЙЧИКА.

ОНА подає з Лондону, що серед людовців польських повстало там „ліве крило“, на чолі з Кунцевичом, що є в опозиції до польського прем'єра Міколайчика за те, що він мав у Вашингтоні згодитися „на територіальні концесії в користь Росії“.

ЯК ТО ВОНО ТІСНО ПЕРЕПЛІТАЄТЬСЯ...

В „Комсомольській Правді“ пише С. Крушинський п. н. „По визволеній землі на Україні“, як це виглядає по українських містах по відступі німців. Між іншим, описуючи місто Чернігів, згадує за величезний плякат при дорозі, на якому в перекладі з російської мови на українську є написане: „Войовнику, перед тобою старинний город, що ніколи не покоровся ворогові; ти побачиш на окопі гармати, подаровані Петром Великим, вони — символ свободи чернігівців і їх відданості батьківщині. Купу каміня і попелу залишили гітлерівці по собі в тім місті. Вони тут вбили 60 тисяч советських людей. Поглянь довкруги і німсти Чернігів“. Далі згадується в описі, як то вулицями цього міста ходили Шевченко, Олег Віщий і Петро Великий із своїми полками“, так як цей цар подарував Чернігові ось ті гармати, що на окопі за заслуги в розгромі шведів. Згадуючи за побут Пушкіна і Шевченка і дві пропамятні дошки, що нагадують той побут, пише Крушинський: „Як то тісно переплітаються у своїм розвитку московська і українська культура“.

УКРАЇНКА ДІСТАЛА БРИТИЙСЬКУ МЕДАЛЮ.

Анна Креплев (Храплива) канадійська дівчина, зістала відзначена від британського короля Юрія VI. з нагоди свята його уродин Медалею Британської Імперії. Анна Креплев походить з Манітоби і служить від 1941 року в Канадійським Жіночим Корпусі Армії. Тепер є занята в Лондоні. А що є добра українка, видно хочби по тім, що є секретаркою в Союзі Українсько-Канадійських Вояків.

Одночасно дістав таке саме відзначення Олекса Чернецький, канадійський українець з Брендону.

Американці йдуть приступом на Шербург

Через 80 хвилин бомбардували важкі американські бомбовики французький порт Шербург, а потім коло 2. години в четвер сполудня американська піхота почала на нього загальний приступ. Розмах цього удару був такий сильний, що багато відлів удерлося на передмістя. Нічний комунікат подав, що американські війська поважно проникли

в місто. Піхота й артилерія б'ють вже по головних фортах міста, Екердревілю й д'Октевілю.

Ворог робив сполудня сильний протинаступ, але американські війська його скоро проломали. Шербург нині зовсім зізолюваний. Американські війська продерлися вже до моря на північний схід від Сен-П'єр-Ерліс і заняли те місто.

ПОЛЬСЬКИЙ ГОЛОС ПРО ЕП. САВУ.

„Нови Свят“ з 21. червня б. р. пише про православного єпископа Саву, що тепер перебуває в Лондоні, де сповняє обов'язки військового православного єпископа при польській армії. Каже, що він „валить „просто з мосту“ правду коли треба і де треба, та що відомий „з високих прикмет характеру і горожанських чеснот“. Усі ті „прикмети“ зв'язує газета з відповіддю його, яку вислав до канадійського „Українського Голосу“ на поміщену там же замітку, що те, що він виголосив в церкві в Единбурзі проповідь до вояків польською мовою, було провокацією, бо там були православні українці, а православних поляків „є тільки, що кіт наплакав“. На те єп. Сава відповів, що польський уряд і військовий провід „старанно опікуються“ православними вояками, та що є „неправдою, будьтоби всі польські вояки чи більша частина, що є православної віри, були українцями“, бо ті православні є таких національностей: польської, білоруської й української. Далі заявив, що богослуження правляться для православних в старослов'янській мові, а релігійні услуги в рідній мові того вояка, якому їх уділяється. А проповідь подається по польськи тому, бо „польська мова є спільна всім трем етнічним групам православної віри“.

„Нови Свят“ каже, що єп. Сава відповів „коротко, ясно, виразно і зрозуміло“, та жаліє, що є так мало єпископів Савів „серед національних меншин Польщі“. Але вірить, що „буде їх шораз більше“.

ПЕРТИНАКС ПРО РОЛЮ РОСІЇ.

Відомий французький журналіст „Пертинакс“, що живе тепер в Америці, пише в Н. Й. Таймс, що підчас в'їзду в Тегерані Москва переконалась, що Лондон і Вашингтон признають Росії право на провідну ролю у східній Європі.

ВЕЛИКА ПЕРЕМОГА НАД ЯПОНЦЬМИ НА ПАЦИФІКУ.

Адмірал Нимиц подав у своїм комунікаті, що японська фльота, котру зочено в понеділок на Тихому океані між Філіппінами й Маріанасами, потерпіла в першій сутичці з американською фльо-тою поважні втрати й негайно втікла. Американці затопили 4 японські кораблі й ушкодили 10. Між затопленими є: один боєвий корабель, один кружляк і три нищителі.

Стріча обмежилася до бою літаків. Кораблі на кораблі не стріляли. Американці збили 373 ворожі літаки. Американці втратили за два дні бою 49 літаків.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАПОВІДАЄ НОВУ ОФЕНЗИВУ.

Знагоди початку четвертого року війни між советським союзом і Німеччиною советська преса заповідає нову офензиву проти Німеччини.

Тимчасом червона армія далі натискає на Фінляндію із сходу й полудня.

ГЕБЕЛЬС ЗАПОВІДАЄ НОВІ ЗБРОЇ.

Д-р Гебельс, нацистичний міністер пропаганди, пише в своїм органі „Райху“, що перші успіхи в ужиттю „роботів“ заохочують нацистичний уряд уживати дальші подібні воєнні засоби для відплати Аліянтам за бомбардування Німеччини.

Аліанти вислали на бомбардування бази „роботів“ знову 250 важких бомбовиків. Аліантська пропаганда не говорить нічого за відплату, а тільки за недопущання нової зброї.

ВРАТУВАЛИ ВАСИЛІАНСЬКУ БІБЛІОТЕКУ.

Герберт Л. Метюз, кореспондент часопису Нью-Йорк Таймс, подає з Риму, що з монастиря оо. Василіян в Гротафератта вивезено 76 пак дуже цінних книжок і документів і переховано їх у Ватикані, заки зачалось бомбардування цієї місцевости.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

Українсько-Американський Допомоговий Комітет

Справа допомоги так сильно знищеним війною українським землям та ратування українських людей, жертв воєнного лихоліття, від нужди чи голодової смерті — не є справою одної церкви, групи, партії, чи організації. Це справа загальна, яка усіх нас рівно обходить і болить.

І цілком певно так є, що всі ми широко бажаємо таку допомогу зібрати і потребуємо вислати.

Та вже тяжча справа, як таку збірку зорганізувати. А тяжча вона не так через наші церковні, партійні, групові чи організаційні поділи, як ізза многих інших проблем, далеко складніших, бо ж це іде в першу і головну чергу про допомогу тим жертвам в Україні, що є під советським режимом, який такої допомоги, навіть приватній, в часі голодової трагедії з 1932 року, не потурав, а вкінці її цілком не допустив, а сам голод заперечував. Уже те одно, поминаючи ідеологічні й політичні причини, могло заставити американських українців глядіти з недовірям на відношення советсько-московської влади до українського народу. І те недовіря дійсно існує. Тільки сліпий може його не добачувати, тільки фальшивник наших громадських настроїв — може це представляти інакше.

І звідси, з того недовіря, зродились в громадянстві усі ті домагання, щоби мати якусь запевнення, що зібрана нами допомога дістанеться дійсно на українські землі, дійсно в українські села і міста, дійсно в руки українського народу.

Тому, щоб це недовіря усунути, повинна зарадити советська влада. Це очевидно, бо хто ж інший може це зробити. Та не зважаючи на те, як ця проблема буде розв'язана, нам треба братись таки зараз до збирання допомоги українським жертвам війни. Так і розуміє ту справу наше громадянство, а вислідом цього розуміння є створення на нарадах у Нью Йорку, дня 20-го червня 1944, Українсько-Американського Допомогового Комітету.

Ініціативу до створення дав Український Конгресовий Комітет, згідно з ухвалою Другого Конгресу Американських Українців. Отсей Українсько-Американський Допомоговий Комітет, як думаємо, звернеться до громадянства з певним покликом та вияснить, як він буде ту допомогувати акцію переводити.

З нашого боку можемо одначе вже тепер ствердити, що створення ось того Комітету є дуже важним кроком вперед в акції допомоги українським жертвам війни. Створено його по довгих трудах в такий спосіб, щоб його склад був приємним для різних груп. Створено його як чисто харитативну інституцію, яка має вести допомогувати акцію при співпраці громадянства і наших народних установ з тим, щоб дбати, щоб при посилках і розділах жертв не було ніяких дискримінацій.

Ще згадаємо, що справа з заляженням ось такого комітету тягнулась довший час. А це тому, що пробувано його збудувати в такий спосіб, щоб він був самостійним і харитативним і міг об'єднати як не усе, то принаймні подавляючу більшість нашого громадянства.

Думаємо, що це досягнуто.

Та як уже Комітет створено, то тепер приходить черга на широкий загальний. Знаємо, що в многих наших народних організаціях уже розпочато допомогувати акцію. Знаємо, що многі мають уже призначені більші суми гроша. Знов інші вже готові до збіркової акції. Усім їм треба тепер звертатись до Українсько-Американського Допомогового Комітету за вказівками і порадами. Усім їм треба ввійти з тим Комітетом у зв'язок як тільки він до них відозветься і запросить їх до співпраці.

„ІЗМЕННИК МАЗЕПА“.

Московська червона преса не переставє раз-у-раз нагадувати про великого гетьмана України, Івана Мазепу, в такий самий спосіб, як це нагадувала чорносотенна царська преса. От „Правда“ з 26. квітня б. р. в статті про „Бендерський шлях“ як „живу сторінку історії многовікової слави російської зброї“, не забуває додати, що „Бендерським шляхом втік з „ізмєнником“ Мазепою Карло XII., розбитий військами Петра під Полтавою“.

Ще кажеться, що наряд охорони там пам'ятю своїх героїв, бо от до цього часу заховався „хутір Наливайка, названий так в честь народного героя, борця за свободу України“. Наряд очевидно, і Мазепу не називає „ізмєнником“. Це назвав його так царат, а по нім — большевики.

НІМЦІ Й УКРАЇНЬСЬКА АРМІЯ

Джозеф Барнес пише в „Нью Йорк Гералд Трибюн“ з 22. червня б. р. про „німецьку різномовну армію“. Кажє, що коли в Лондоні поглянути на німецьких полонених, то між ними є росіяни, поляки, чехи, хорвати, французи, еспанці, італійці, а навіть могамедани з центральної Азії, козаки, кавказці, скандинавці й т. д. Давніше, пише Барнес, того не було. Націсти зробили тільки коротку спробу з російсько-советським генералом Власовом, що попав в німецький полон, та якого вживали якийсь час на східнім фронті. Ще пише Барнес так: „На початку нацистсько-советської війни Берлін держався з розмислом такої політики, щоб знеохочувати українських націоналістів та інші групи, що їх можна було зеднати“. Очевидно, знеохочував у справі творення національних армій для боротьби з советським режимом. Барнес кажє, що тоді націсти мали повно своїх, себто родовитих німців. Тепер, кажеться далі, націсти змінили політику і тягнуть в німецькі ряди кого тільки можуть. Тепер Гітлер навіть таке проголошує, що „бореться за більшу славу Ісляму та за незалежність цілої Азії“, щоб дістати прихильників в Азії й Африці.

КОНВЕНЦІЯ „СОЄДИНЕННЯ“.

В понеділок 26. червня б. р. зачеться 24-та головна конвенція „Греко-Католицького Соєдинення“, запомогової організації виходців з Закарпаття, якої органом є тижневик „Американско-Русский Вестник“, видаваний латинкою. Організація ця існує вже 52 роки. Перше звала себе ще теж і „русскою“, а тепер тільки „греко-католицькою“. З переконвенційної відозви головного предсідника, Івана П. Секе-рака, виходить, що організація дійшла була в членстві тому яких 12 років до 150,000 членів. Та, як

КОНКУРС!

Українська Греко-Кат. Парохія Пр. Діви Марії в Мікізракс, Па. пошукує кваліфікованого ДЯКОВЧИТЕЛЯ, котрий проведи би знаменито українську діточу школу, був добрим диригентом церковного хору, уладжував концерти і представлення. Платня після умови. Мешкання готує. В інформаційних справах листовно чи особисто треба голоситися на понижу адресу секретаря парохії: MIKE GURNAK 327 Helen St., McKees Rocks, Pa.

ДВАЦЯТЬ СІМ УКРАЇНСЬКИХ МЕЛЬОДИЙ на 10 Рекордах. Альбом п. н. „ПОСЛУХАЙТЕ, ЯК СПІВАЄ УКРАЇНА“

Українського Хору під управою проф. ОЛ. КОШИЦЯ вже можете набути в Сурмі. Ціна \$10.50. З пересилкою і книжечкою зі словами до всіх пісень \$11.75. Наклад не великий, радимо якнайскорше замовляти. Пишіть: SURMA 11 E. 7th St., New York 3, N. Y. Кательог всіх українських рекордів висилаємо даром. 121-6

Д-Р С. ЧЕРНОВ

● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіза крові для подружого свідства.
● Гемороїди й желяки лікується без операції.
223 SECOND AVENUE, cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRamercy 7-7697
Офісові години 10—7:30; неділя 11—1:30. Жінка-доктор до обслуговування.
X & флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

подає предсідник, членство організації вносить тепер 51,000, з чого виходить, що воно впало до третини того, як було тому 12 років. Між проголошеними конвенційними делегатами бачимо велике число священників, так як це бувало і на минулих конвенціях, де духовенство відгравало завжди головну роль. Організація має головного духовного у правителя, через якого особу єпископ виконує духовний нагляд. З слів предсідника виходить, що в організації є знов нові спроби кирині й ширення хаосу.

МИРОН ЛИТВІН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

383 Morris Avenue,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так
нижкій як \$150.

ОБСЛУГА НАКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ Й ОКИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS.,

PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занймаєсь похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MELrose 5-6577

\$150.00 ЦІЛИЙ І ВЩЕ ПОХОРОН

ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ

І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN

FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646